

3 Дыягназ стану сацыяльнай сфэры Беларусі

Ахова здароўя

Андрэй Екадумаў

У апошнія гады ў краіне назіраецца ўзрост сьмяротнасьці і захворваньняў, пашыраецца намэнклятура хваробаў, якія маюць тэндэнцыю да павелічэньня. Аналіз зьвестак Міністэрства статыстыкі і аналізу за пэрыяд з 1990 да 2002 г. дазваляе канстатаваць устойлівую тэндэнцыю да агульнага пагаршэньня стану здароўя беларускага насельніцтва і скарачэньня працягласьці жыцьця.

Паказьнікі	1990 г.	2001 г.	2002 г.
Усё насельніцтва Рэспублікі Беларусі, тыс.чалавек (на пачатак году)	10188,9		9950,9
Спадзяваная працягласьць жыцьця пры нараджэньні, гадоў (усё насельніцтва)	71,1	68,5	
Спадзяваная працягласьць жыцьця пры нараджэньні, гадоў (жанчыны)	75,6	74,5	
Спадзяваная працягласьць жыцьця пры нараджэньні, гадоў (мужчыны)	66,3	62,8	
Прыроджаныя анамаліі (ганы разьвіцьця)*	6	9	
Хваробы нэрвовай сыстэмы і органаў пачуцьцяў*	265	491	
Хваробы крыві і крывятворных органаў*	14	24	
Хваробы сыстэмы кровазвароту*	116	189	
Новаўтварэньні*	49	73	
Інфэкцыйныя і паразытарныя хваробы*	308	375	
Хваробы скуры і падскурнай клятчаткі*	245	393	
Хваробы косткава-цягліцавай сыстэмы і злучальнай тканкі*	188	366	
Колькасьць зарэгістраваных хваробаў з упершыню ўстаноўленым дыягназам, тыс. выпадкаў	5638	7169	

* Зь ліку зарэгістраваных захворваньняў з упершыню ўстаноўленым дыягназам на тыс. выпадкаў.

Сур'ёзнай праблемай для Беларусі застаецца і стан здароўя насельніцтва, якое жыве на радыеактыўна забруджаных тэрыторыях. Тут назіраецца ўстойлівы рост колькасці хваробаў, напрыклад, захворваньняў шчытападобнай залозы.

Адзначаныя тэндэнцыі пагаршэння здароўя звязаныя ня столькі з экалягічнымі праблемамі, колькі зь няздольнасцю дзяржаўнай сыстэмы аховы здароўя дзейсна выконваць свае функцыі ўва ўмовах захавання дзяржаўнай манаполіі на мэдычныя паслугі. Дзяржава замінае разьвіцццю прыватнага прадпрымальніцтва ў мэдычнай сферы, а яе здольнасць забяспечваць бясплатнае эфэктыўнае мэдычнае абслугоўваньне кажначасна зьніжаецца. Пагаршэнне якасці мэдычных паслугаў і абмежаваны доступ да іх малазабяспечаных слаёў насельніцтва адбываецца паралельна з стварэннем перашкодаў для ўдзелу інвэстараў у разьвіцці сферы аховы здароўя, мэдычных дасьледаваньняў і стратай прафэсійных кадраў у бясплатнай мэдыцыне. Сама ж бясплатная дзяржаўная мэдыцына паступова становіцца платнай. Адбываецца гэта коштам перакладваньня на насельніцтва выдаткаў за мэдычнае абслугоўваньне (аплата лекаў, матэрыялаў, апэрацыяў). Мэдычныя ільготы для людзей, якія жывуць на забруджаных тэрыторыях, зьмяншаюцца дзеля нястачы сродкаў, што нэгатыўна адбіваецца на сытуацыі з захворваньнямі і сьмяротнасцю.

У 2002 г. Рада Міністраў Беларусі прыняла пастанову «Аб дзяржаўных мінімальних стандартах у абсягу аховы здароўя». Згодна з пастановай, рэзка зьмяняецца пералік бясплатных мэдычных паслугаў, да якіх аднесеныя:

- першасная мэдычна-санітарная дапамога;
- хуткая мэдычная дапамога, якая аказваецца пры абмежаваным шэрагу паказьнікаў;
- стацыянарная дапамога пры родах;
- дапамога дзецям да 18 гадоў.

Гэтым чынам, нават на афіцыйным узроўні прызнаецца крызіс бясплатнай сыстэмы аховы здароўя, якая ў многіх сваіх эгмэнтах засталася папросту савецкай.